

[J. Oskar Andersen.]

hele Land, og endvidere maa det kongelige Teater holde i Hævd den danske Litteratur og de danske Musikværker, som har vist sig at være Kulturfaktorer og stadig vil være det, ligesom det skal varetage de kunstneriske Interesser, der knytter sig til Udlandets klassiske Litteratur. Alt dette spiller i Virkeligheden en Rolle for hele vort Folk, og det skulde snart vise sig, hvis det kongelige Teater faldt bort, at Provinsscenerne vilde dale paa en følelig Maade. Derfor er efter min Mening Staten interesseret i at bevare det kongelige Teater, vel at mærke ikke som et Teater i Almindelighed, men som *det kongelige Teater med det Kultur-niveau*, som det fra gammel Tid har været dets Opgave at bevare.

Dette kræver naturligvis ogsaa noget mere end, at der i en Lov staar en Paragraf, det kræver mere end, at den gamle Formaalsparagraf, som gaar igen her, bliver staaende paa Papiret. Vi har nu gennem Aartier set, at medens denne Paragraf angaar Formaallet for det kongelige Teater, kunde det kongelige Teater negligere, ja sabotere den paa en saadan Maade, at Teatret kom føleligt ned under dette Niveau, saaledes at vi, der har kendt det i en mere glimrende Tid, har haft Lejlighed til at se, hvor fjernt det var fra disse gamle Tider. Derfor har jeg bestemt holdt paa, at der i Lovforslaget skulde træffes saadanne Foranstaltninger, at man var sikker paa, at der i alt Fald var Mulighed for at gribe ind, hvis denne Formaalsparagraf igen blev saboteret. Man har sagt: Ja, men vi har jo Ministeren. Ja, jeg har fuld Tillid til den nuværende højtærede Minister, men jeg har unægtelig ikke Tillid til, at der altid vil være en Minister, der har *den* varme Interesse for det kongelige Teater, og det er heller ikke givet, at der altid vil være Embedsmænd i Ministeriet, der har den rette Sans for Teatrets Niveau. Det har derfor været mig meget om at gøre, at der i Lovforslaget kom en saadan Ændring, at ikke blot det finansielle kunde siges at være betrygget, saa vidt det overhovedet lader sig betrygge, men at der ogsaa var Betyggelse for, at det kunstneriske Niveau kunde holdes oppe. Derfor var det, jeg meget bestemt ønskede, at Kontroludvalget — om hvilket der netop var sagt, at et af dets Medlemmer skulde være en Mand, der havde litterære Kundskaber, med andre Ord: Kontroludvalget skulde ikke blot bestaa af finansielt kyndige og forretningskyndige, men ogsaa repræsentere den Side af Kontrollen, at Formaalsparagraffen ikke

blev tilsidesat — derfor var det, jeg ønskede dette Udvalg fyldigere sammensat, saaledes at de Stemninger, der gør sig gældende i Folkets Repræsentation, kunde komme med. Men jeg har bøjet mig for dette, at man er gaaet med til, at Udvalget har Ret til, hvis det mener, at Formaalsparagraffen sættes til Side, da at gøre Indberetning til Ministeren om det, idet man ikke kan forudsætte, at Ministeren saaledes skal følge med i alle Enkeltheder. Men paa den anden Side har jeg lige saa bestemt holdt paa, at dette Kontroludvalg ikke skal blande sig i den daglige Ledelse, overhovedet i det, vi kalder Teatrets Drift. Det har for mig været aldeles afgørende, at vi nu maatte have en Chef, der virkelig havde Myndighed indenfor den Begrænsning, som er givet ved det økonomiske, det Tilskud og den Kapital, som han har at falde tilbage paa, og indenfor det kunstneriske Formaal, som er angivet i § 10. Men naar han opfylder disse Betingelser, har han i øvrigt den fulde Frihed, den fulde Selvstændighed, den fulde Myndighed, og jeg har netop meget bestemt lagt Vægt paa, at Chefen skal staa uafhængig baade af Ministeriet og af Rigsdagen og uafhængig ogsaa i saa Henseende af dette Udvalg, og denne Uafhængighed er præciseret ved, at Paragrafferne er sat om, saaledes at det udtrykkeligt er pointeret, at Chefen er virkelig Chef. Det er de to Hovedtinger for mig, at der bliver taget Hensyn til dette, at vi altsaa faar en Ordning, der i finansiell Henseende i alt Fald byder Teatret, kan man sige, forsvarlige Vilkaar, og som viser, at Rigsdagen virkelig her er villig til at bringe Ofre, men selvfølgelig saa ogsaa meget bestemt opfordrer Teatret til at sætte Tæring efter Næring og til at opfylde det andet Formaal, nemlig Hovedformaallet, at Teatret skal være en Kulturfaktor, saaledes som det er udtrykt at være Teatrets Formaal.

Saa har jeg søgt at arbejde paa en Forbedring af Lovforslaget i Enkeltheder, og jeg glæder mig over, at der med Hensyn til Chefens økonomiske Vilkaar paa et enkelt Punkt, nemlig angaaende Vedligeholdelsespligten, er sat en Bestemmelse ind, som gør, at Chefen i alt Fald ikke, naar der kommer ekstraordinære Forhold til Stede, vil være forpligtet til Vedligeholdelse. Det andet Moment, som efter min Mening er i høj Grad sikrende for Chefens Stilling, er, at Opsigelsesvarselet gælder fra begge Sider, saaledes at Chefen ikke er udsat alene for Indgreb fra Ministerens Side, men ogsaa selv kan handle, hvis han finder, det hele ikke er forsvarligt for ham mere.